

פרוטוקול ישיבת וועדת איכות סביבה מיום 29.5.2019

נוכחים :

חברי ועדה :

עו"ד אייל כגן סגן ראש המועצה ויו"ר הוועדה
אביעד סיני- חבר וועדה
מור כהן עמר- חברת וועדה
טל דנטס- חבר וועדה

צוות ומוזמנים :

שירה ליאון זכות- רכזת הקיימות
גור רתם- אגרונום המועצה
סמדר הכהן יועצת עבור המועצה
גלוריה אפרתי איגוד ערים לאיכות סביבה שרון כרמל
עילי קורן מנהל מחלקת קיימות וקהילה באיגוד
זיוה דסקל- מכרזים וחוזים
אייל שני- מנהל האגף המוניציפאלי

משקיפים :

יסמין יותם
עירית רתם
שי עם שלם
עינת גרואר
טוביה ארונסון
רן ליכטנר
ניצן שרף
יעקב שגיא
אילנה פלדה
נורית שגב
צביקה שוורץ
רוני גוטיארז
אסנת בר אור

סדר יום :

1. הצגת יוזמות תושבים שנבחרו לתקצוב במסגרת קול קורא לתושבים במימון המועצה והמשרד להגנת הסביבה
2. הצגת הפרויקטים שהוגשו לאיגוד ערים לשמירת איכות הסביבה שרון- כרמל להובלה בשיתוף עם וועדת איכות הסביבה
3. מנכ"ל איגוד ערים לשמירת איכות הסביבה שרון- כרמל מר ניר סהר יציג:
 - א. נתוני איכות האוויר ופעולות ניטור ובקרת איכות האוויר בשטחי הרשות וסביבתה.
 - ב. סקר המכון לחקר ימים ואגמים בעניין תרחישי זיהום ים מאסדות הגז
4. פרידה מאייל שני, מנהל האגף המוניציפאלי, ומי שהוביל את תחום הסביבה במועצה ב-7 שנים האחרונות

1. הצגת יוזמות תושבים

- הוצגו 4 יוזמות התושבים אשר זכו למימון במסגרת קול קורא ליוזמות תושבים בתחומי טבע עירוני ותחבורה בת קיימא, במימון המועצה והמשרד להגנת הסביבה.
- רשימת הקבוצות:
- יוזמת טרנס סטיישן- הציגו שי עם שלם ועינת קרואר. יצירת מקום ספונטני לעידוד קיימות וקהילתיות יחד עם עידוד תחבורה ציבורית ומודעות סביבתית.
 - שיקום בריכת החורף בבוסתן הקהילתי כרכור- הציג ניצן שרף. שיקום בריכות החורף ויצירת חגור סביב הבריכה (רצועות המהוות נישות אקולוגיות שונות מסביבה ומשמשות גם כבופר). בנוסף ביקשו להקים חלקת שימור והצלה של צמחי בר. (יצוין ע"י רושמת הפרוטוקול כי יוזמת חלקת ההצלה ושימור הזרעים תמומש במסגרות נפרדות).
 - אחוות זרעים- הציגו עדי ברזון ויעקב שגיא- יוזמה אזורית של תושבים מזיכרון, בנימינה והסביבה לשימור מגוון זרעים.
 - שילוב הרבה ידיים עם פיתוח גן דוד המלך – הוצגה על ידי רני ליכטנר. חיבור בין שתי הצעות שהוגשו לטובת פיתוח על ידי הקהילה של שצ"פ גן דוד המלך במערב המושבה. אירוע חשיפה ראשון יתקיים בקרוב, ואחריו פעילות של פעולה משותפת.

2. עדכונים איגוד ערים

גלוריה אפרתי, מאיגוד ערים שרון- כרמל נשלחה ע"י מנכ"ל האיגוד כדי להציג את הנושא.

- ממצאי סקר המכון לחקר ימים ואגמים שבדק תרחישי דליפת קונדנסט- תוצר לוואי של הטיפול בגז- במרחקים שונים של האסדות מהחוף:
 - לויטן- מרחק 10 ק"מ מהחוף. כמות של 2000 חביות בצינור הולכה בין האסדה לחוף. בתרחיש דליפה של כשל בצנרת: תוך 42 שעות הגעה של כ-900 חביות לחוף. אורך קו החוף שייפגע בין 70-30 ק"מ.
 - נקודת ביניים במרחק 45 ק"מ מהחוף. נקודה שנבחרה בהתייעצות עם משרד האנרגיה. תרחיש באירוע דליפה של האוגר: כמות של 500 אלף חביות באוגר קונדנסט באסדה (כמות לאיסוף ספינות). זמן הגעה לחוף בין 10-4 ימים, כמות 170000 חביות שמן. אורך קו החוף שייפגע כ-50 ק"מ. מיקום זה החמוד מבין התרחישים בשל הכמות ביחס למרחק.
 - מתקן כריש- מרחק 90 ק"מ מהחוף. כמות של 500 אלף חביות באוגר קונדנסט באסדה (כמות לאיסוף ספינות). תרחיש באירוע דליפה של האוגר: סבירות נמוכה להגעה לחוף למשך שבועיים מהדליפה, כמות של 90,000 חביות. אורך קו החוף שייפגע בין 55-18 ק"מ חוף.

לאיגוד אין היכולת לתחם את השפך במידה ויהיה, לא בשגרה ולא בקטסטרופה. כמו כן, המדינה לא ערוכה עדיין לטיפול בזיהום חוף. הדרישה שניתנה לנובל אנרג'י במינהל התכנון- הכנת תכנית סדורה למניעת זיהום החוף ולהפעיל קבלנים משניים. חלקם אינם נמצאים בארץ. ממצאי סקר זה הוגשו לחברי מועצת האיגוד (איגוד ערים שרון כרמל הכולל 18 רשויות) להערות. וכעת באיגוד ממתנים להערות מהרשויות.

ב. איכות אויר. בעקבות דוח נתוני איכות אויר עולמיים שפורסם ע"י ארגון גרינפיס, התבקש האיגוד לתת תשובות לגבי איכות האויר ואופן הניטור והטיפול. הנתונים אשר מוצגים בוועדה הינם של בלה לביא, מהאיגוד.

צוין כי הנתונים שהתפרסמו כללו רק 2.5PM ולא נתונים אחרים כגון NoX ו SoX. ולכן הדוח לא נותן התמונה המלאה. כותבי הדוח חישבו ערכים לפי תקן יעד עולמי ולא לפי התקן הישראלי. פירשו את הדוח לא נכון.

הוצגה פריסת תחנות הניטור ע"י האיגוד. תחנה אחת נמצאת בפרדס חנה כרכור המנטרת חומרים עפ"י היתרי פליטה מתחנות הפחם NoX ו SoX וחלקיקים נשימים.

- נערך דיון אודות פריסת תחנות ניטור קבועות וניידות, מהו האמצעי הטוב ביותר לשמירה על איכות האויר ומהם המזהמים באזור.

- עפ"י גלוריה, יחידות 1-4 בתחנת הכוח ישנות ומבחינה כלכלית לא כדאי לעשות טיפול לארובות מכיוון שהממשלה החליטה להשבית אותן עד 2025, ולעשות תכנית הסבה לגז וטיפול לארובות 5-6.

3. הצגת פרויקטים שהוגשו לאיגוד ערים לתמיכה

הוצג קול קורא שהתפרסם על ידי איגוד ערים לשמירת איכות הסביבה שרון כרמל ושני הפרויקטים שהוגשו במסגרתו בבקשה למימון.

עילי קורן- מנהל מחלקת קיימות וקהילה באיגוד הציג את הקול קורא שהתפרסם על ידי האיגוד שמטרתו חיזוק וועדות איכות הסביבה ברשויות והובלת הפרויקטים בשיתוף הוועדה. מחקר שערך במכון השל ורמת הנדיב הראה כי אין הרבה וועדות שפועלות טוב ולכן בחרו לתמוך בנושא זה.

הפרויקטים שהוגשו במסגרת הקול קורא הוצגו על ידי סמדר הכהן, יועצת:
א. שביל טבע עירוני- המשך ישיר של פעילות המועצה בנושא הטבע העירוני, להנגיש ולהעביר את אתרי הטבע העירוני ובאמצעות הקהילה לשמור עליו. ובנוסף להקים תשתיות קולטות קהל לחשיפת האתרים לקהל גדול יותר תוך פגיעה מינימאלית באתרי הטבע.

ב. פיילוט גינון מקיים הכולל 2 שצ"פים וחורשה, וכן כתיבת תכנית אב לגינון אקולוגי מקיים. האתרים ייבחרו בשיתוף עם וועדת איכות הסביבה והפיילוט יעשה ברשימת הקהילה ובעירובה באופן המירבי.

לשני הקולות קוראים הללו יוקמו צוותי עבודה. חברי הוועדה מוזמנים להשתתף בהובלת וביצוע הפרויקטים.

4. ריסוסים נגד עשבייה

נושא זה עלה בשל דחיפותו ולאור שיח ציבורי רחב שעלה לגבי הנושא על ידי התושבים ופרסום עצומה על ידם להפסקת הריסוסים על ידי הרשות)

אייל כגן ציין כי מברך את נורית שגב על מאבקה בריסוסים ומקווה שהמועצה באופן הדרגתי תעבור לגינון מקיים ומדיניות של אפס ריסוסים. לאחר כתיבת מסמך מדיניות שיונה על שולחנה של הוועדה, הוועדה תגיש את מסמך המדיניות, להנהלת המועצה על מנת שההנהלה תעלה את הנושא לסדר היום בפני מליאת המועצה. כגן אמר כי ישים את כל כובד משקלו על מנת שהמדיניות תאושר במליאת המועצה והוא מאמין ומעריך כי חברי הוועדה יתמכו בנושא.

נורית שגב - ציינה כי נושא הגינון הוא נושא מקצועי הדורש ידע, אולם הבעיה המרכזית היא שלא עובדים לפי הנוהל. הנוהל הוא לא נורא אבל לא עובדים לפיו. כמו כן ציינה כי מבקר המועצה הצהיר שריסוס הוא מסוכן.

נורית השמשוני - ציינה כי הגננים אינם מוגנים, שולחים אותם לשטח בלי ציוד מיגון. בנוסף, מרססים בגני הילדים בשעות הפעילות. מספר רשויות כבר החליטו שמפסיקים לרסס, כגון תל אביב, כפר סבא וזה רק עניין של זמן. כמו כן בשל עיקרון הזהירות המונעת יש להמליץ עכשיו להפסיק את הריסוס.

התקיים דיון על אופן התהליך להפסקת הריסוס ברשות ועל נזקי הריסוס.

אביעד סיני הבהיר כי אם יש נוהל ריסוסים בישוב צריך לוודא שעובדים לפיו.

של דנטס - ציין כי לא כל התושבים שותפים לתפישה של הפסקת מדיניות הריסוסים וכי יש צורך התהליך הדרגתי הכולל הגברת המודעות של הציבור לנושא.

הציבור הוזמן לקחת חלק בכתיבת מסמך המדיניות. נורית שגב התנדבה להשתתף בגיבוש המסמך, לצד אנשי מקצוע מטעם הרשות ויועצים חיצוניים.

יו"ר הוועדה ציין כי נושא נמצא באחריות אגף שפ"ע ולכן מנהל אגף שפע יוזמן למפגש הוועדה הבאה לתת התייחסות לסוגיות הריסוס שעולות.

5. פרידה מאייל שני מנהל האגף המוניציפאלי

התקיימה פרידה מכובדת ממר אייל שני, מנהל האגף המוניציפאלי אשר הקים בין היתר את מחלקת איכות הסביבה, ניהל, פיתח וקידם את התחום במהלך 7 השנים האחרונות.

הוועדה, הביעה את הערכתה הרבה ואת תודתה לפועלו של מר שני

רשמה: שירה לאון זכות

